

Vyhláška č. 175/2000 Sb.
Ministerstva dopravy a spojů
ze dne 15. června 2000

o přepravním řádu pro veřejnou drážní a silniční osobní dopravu, **ve znění vyhlášky č. 374/2020 Sb.**

Vyhláška č. 374/2020 Sb. nabyla účinnosti dnem 1. října 2020.

Ministerstvo dopravy a spojů stanoví podle § 37 odst. 7 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění zákona č. 23/2000 Sb., (dále jen "zákon o dráhách"), podle § 18b odst. 2 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění zákona č. 304/1997 Sb., (dále jen "zákon o silniční dopravě") a podle § 7a odst. 7 a § 36 odst. 2 zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, ve znění zákona č. 367/2019 Sb., (dále jen „zákon o veřejných službách“):

ČÁST PRVNÍ
ÚVODNÍ USTANOVENÍ
§ 1

Předmět úpravy

Vyhláška stanoví podmínky pro přepravu osob, zavazadel, věcí a živých zvířat ve veřejné drážní osobní dopravě¹⁵⁾ a ve veřejné silniční osobní dopravě¹⁶⁾, včetně podmínek pro plnění jedné přepravní smlouvy více dopravci (dále jen "přepravní řád"). Tato vyhláška se použije na právní vztahy, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy Evropské unie v oblasti práv cestujících ve veřejné drážní a silniční osobní dopravě¹⁷⁾.

§ 2

Výklad některých pojmů

(1) Městská hromadná doprava je činnost dopravce spočívající v pravidelné přepravě osob, ručních zavazadel, spoluzavazadel a živých zvířat pro potřeby města a jeho příměstských oblastí vozidly na dráze speciální, tramvajové, trolejbusové a lanové, vozidly městské autobusové dopravy a vozidly v rámci integrovaných veřejných služeb v přepravě cestujících¹⁸⁾ na jiné dráze, stanoví-li tak dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

(2) Smluvní přepravní podmínky jsou dopravcem vyhlášené podmínky přepravy podle § 18b odst. 2 zákona o silniční dopravě a § 36 odst. 1 písm. a) a § 37 zákona o dráhách.

(3) Zavazadlo je snadno přenosná věc, kterou vzhledem k rozměrům a hmotnosti lze snadno umístit ve vozidle nebo bez obtíží naložit do vozidla, a věc, která nemůže svou povahou poškodit nebo znečistit cestující nebo vozidlo.

(4) Dodací lhůta je doba přepravy cestovního zavazadla ze stanice nebo zastávky (dále jen „stanice“) podání do stanice určené dohodnutým spojem včetně doby potřebné pro jeho přichystání k výdeji.

ČÁST DRUHÁ

PŘEPRAVA OSOB VE VEŘEJNÉ DRÁŽNÍ A SILNIČNÍ OSOBNÍ DOPRAVĚ
HLAVA I

PŘEPRVNÍ SMLOUVA, JÍZDNÍ DOKLADY A REZERVAČNÍ SLUŽBY

§ 3

Vznik a splnění přepravní smlouvy o přepravě osob

(1) Uzavřením přepravní smlouvy o přepravě osob (dále jen "přepravní smlouva") vzniká mezi dopravcem a cestujícím na základě přepravního řádu, tarifu¹⁾ a smluvních přepravních podmínek závazkový právní vztah, jehož obsahem je zejména závazek dopravce přepravit cestujícího ze stanice nástupní do stanice cílové spoji uvedenými v jízdním řádu řádně a včas a závazek cestujícího dodržovat přepravní řád a smluvní přepravní podmínky a zaplatit cenu za přepravu (dále jen "jízdné") podle tarifu.

(2) Přepravní smlouva je uzavřena nejpozději tím, že cestující nastoupí do vozidla nebo vstoupí do označeného prostoru přístupného jen s platným jízdním dokladem (dále jen "nástup do vozidla").

(3) Přepravní smlouva je splněna řádným provedením přepravy ve smluveném rozsahu podle uzavřené přepravní smlouvy.

(4) Za splnění přepravní smlouvy se považuje rovněž provedení přepravy v jiném než ve smluveném rozsahu, došlo-li k oprávněnému vyloučení cestujícího z přepravy dopravcem pověřenou osobou.

§ 4

Jízdní doklad a související cestovní doklady

(1) Cestující se pro účely kontroly uzavření přepravní smlouvy v době jejího plnění prokazuje platným jízdním dokladem.

(2) Jízdní doklad může mít podobu

a) jízdního dokladu pro jednotlivou jízdu, který opravňuje cestujícího, aby v rámci prostorové a časové platnosti dokladu uzavřel jednu nebo více přepravních smluv,

b) časového jízdního dokladu, který opravňuje cestujícího, aby v rámci prostorové a časové platnosti dokladu uzavíral opakovaně přepravní smlouvy, nebo

c) jiného dokladu, jehož držitel má podle jiného právního předpisu²⁾-³⁾, tarifu nebo smluvních přepravních podmínek v rámci prostorové a časové platnosti dokladu právo na přepravu.

(3) Jízdní doklady jsou vydávány jako přenosné nebo nepřenosné. Nepřenosný jízdní doklad může znít na cestujícího, nebo může ke ztotožnění s cestujícím dojít při jeho prvním použití; způsob ztotožnění musí být v takovém případě uveden ve smluvních přepravních podmínkách.

(4) V případech stanovených dopravcem ve smluvních přepravních podmínkách se cestující kromě jízdního dokladu uvedeného v odstavci 2 prokazuje též souvisejícím cestovním dokladem, kterým může být

a) rezervační doklad a rezervační doklad na lůžko nebo lehátko opravňující cestujícího v rozsahu a za podmínek stanovených smluvními přepravními podmínkami využít rezervované místo,

b) doplatkový doklad opravňující cestujícího v rozsahu a za podmínek stanovených smluvními přepravními podmínkami změnit trasu nebo podmínky přepravy podle jízdního dokladu,

c) doklad o příplatku za použití spoje vyšší kvality opravňující cestujícího využít dopravní služby vyšší kvality stanovené v jízdním řádu.

§ 5

Náležitosti jízdního dokladu

(1) Jízdní doklad pro jednotlivou jízdu obsahuje

a) informaci o dopravcích, se kterými lze uzavřít přepravní smlouvu, za informaci dle tohoto písmene je považován i odkaz na dálkově přístupný seznam dopravců,

b) nástupní a cílovou stanici nebo tarifní pásmo nebo tarifní zónu,

c) výši jízdného, druh jízdného, případně výši slevy,

d) údaj o platnosti,

e) údaje umožňující kontrolu platnosti a správnosti jeho použití, pokud byly stanoveny ve smluvních přepravních podmínkách.

(2) Jízdní doklad časový obsahuje náležitosti podle odstavce 1 a dále obsahuje údaje o druhu časového jízdního dokladu a případně údaje označující cestujícího oprávněného využít jízdní doklad.

(3) Jízdní doklad podle § 4 odst. 2 písm. c) obsahuje údaje stanovené jiným právním předpisem²⁾-³⁾, tarifem nebo smluvními přepravními podmínkami.

(4) Jednotný jízdní doklad obsahuje náležitosti stanovené v odstavcích 1 až 3 v závislosti na jeho podobě podle § 4 odst. 2.

§ 6

Posuzování platnosti jízdních dokladů

(1) Jízdní doklad se nepovažuje za platný, jestliže

a) cestující nedodržel podmínky pro jeho použití stanovené přepravním řádem, tarifem nebo smluvními přepravními podmínkami,

b) nejsou vyplněné předepsané údaje,

c) je používán bez vyžadované fotografie,

d) je poškozen tak, že z něj nejsou patrné údaje potřebné pro kontrolu správnosti jeho použití,

e) údaje neodpovídají skutečnosti nebo byly neoprávněně pozměněny,

- f) je použit neoprávněnou osobou,
- g) nenastala nebo uplynula doba jeho platnosti,
- h) nejde o originál.

(2) Jízdní doklad pro jednotlivou jízdu nebo jízdní doklad časový, který lze podle tarifu použít jen ve spojení s dokladem, na jehož základě byl vydán, se nepovažuje za platný, jestliže se cestující tímto dokladem současně neprokáže.

(3) Neplatný jízdní doklad pro jednotlivou jízdu nebo neplatný jízdní doklad časový je pověřená osoba oprávněna odebrat v případech uvedených v odstavci 1 písm. c) až f) a h); odebrání jízdního dokladu cestujícímu písemně potvrdí.

§ 7

Placení jízdného a ceny za související cestovní doklady

(1) Cestující za přepravu platí jízdné podle tarifu, sjednané v souladu s cenovými předpisy.³⁾ Pro použití spojů označených v jízdním řádu cestující platí kromě jízdného i cenu příplatku nebo rezervačního dokladu [§ 4 odst. 4 písm. a)] ve výši podle tarifu.

(2) Dopravce zajišťuje prodej jízdních dokladů před nástupem do vozidla. Nezakoupil-li dopravce prodej jízdních dokladů před nástupem do vozidla, musí umožnit cestujícímu zakoupit si jízdní doklad po nástupu do vozidla za jízdné bez přírážky.⁴⁾ Dopravce uvede ve smluvních přepravních podmínkách stanice, případně linky nebo spoje, u kterých je umožněn nástup cestujících do vozidla bez jízdního dokladu a zakoupení jízdního dokladu bez přírážky⁴⁾ po nástupu do vozidla.

(3) Cestující platí jízdné před nástupem do vozidla a dopravce mu za zaplacené jízdné vydá jízdní doklad. Platí-li cestující jízdné po nástupu do vozidla, dopravce mu vydá jízdní doklad ve vozidle nebo zajistí, aby takto zaplacené jízdné bylo zaevidováno odbavovacím systémem.

(4) Cestující se při převzetí jízdního dokladu přesvědčí, zda mu byl vydán podle jeho požadavků. Nesouhlasí-li údaje uvedené na jízdním dokladu s požadovanými údaji, je cestující oprávněn jízdní doklad odmítnout.

(5) Nezakoupil-li si cestující jízdní doklad před nástupem do vozidla, přestože mu to dopravce umožnil, smí nastoupit do vozidla bez jízdního dokladu, jestliže dopravce zajišťuje ve vozidle prodej jízdních dokladů a cestující si zakoupí jízdní doklad po nástupu do vozidla bezodkladně. V takovémto případě cestující zaplatí jízdné s přírážkou.⁴⁾ Výši této přírážky stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách a uvede v tarifu. Dopravce ve smluvních přepravních podmínkách uvede linky nebo spoje, u kterých je možno po nástupu do vozidla zakoupit si jízdní doklad s přírážkou.⁴⁾

(6) Nezakoupil-li si cestující jízdní doklad podle odstavce 3 nebo podle odstavce 5 a je přepravován bez platného jízdního dokladu, považuje se za cestujícího, který se z příčin na své straně neprokázal platným jízdním dokladem.⁵⁾

(7) Podrobnosti týkající se prodeje jízdních dokladů a souvisejících cestovních dokladů, podmínek jejich vracení, druhu, formy, případně vzorů jízdních dokladů a souvisejících cestovních dokladů a způsobu označení jízdních dokladů pro jednotlivou jízdu při samoobslužném způsobu odbavování cestujících, stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

(8) Prodej jednotných jízdních dokladů je zajišťován na obchodních místech dopravců, ve vlacích veřejné drážní osobní dopravy na dráze celostátní a regionální umožňujících využití přepravních služeb na základě jednotného jízdního dokladu a způsobem umožňujícím dálkový přístup s přístupností i pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace.

§ 8

Právo na obsazení míst k sezení ve vozidle

(1) Cestující může ve vozidle obsadit jen jedno volné místo k sezení, nestanoví-li smluvní přepravní podmínky jinak.

(2) Cestující s omezenou schopností pohybu a orientace⁶⁾ mají přednost při obsazení míst k sezení, která jsou ve vozidle vyhrazená a označená pro přepravu těchto osob.

(3) Místo, na které byl zakoupen rezervační doklad, může cestující bez rezervačního dokladu obsadit jen v případě, není-li nárokováno toto místo cestujícím s platným rezervačním dokladem a nejedná se přitom o spoj, do něhož si cestující musí zakoupit rezervační doklad.

§ 9

Poskytování rezervačních služeb pro přepravu ve vozidlech

- (1) Dopravce v jízdním řádu zajistí označení spojů veřejné drážní osobní dopravy na dráze celostátní a regionální a spojů veřejné silniční osobní dopravy kromě městské hromadné dopravy, do nichž si cestující může nebo musí zakoupit předem rezervační doklad, a současně zveřejní podmínky jeho prodeje.
- (2) Rezervační doklad obsahuje výši zaplacené ceny za rezervační doklad, označení spoje a rezervovaného místa ve vozidle a údaje umožňující kontrolu platnosti a správnosti jeho použití. Dopravce zajistí, aby místa, která rezervoval prodejem rezervačních dokladů, byla ve vozidle označena.
- (3) Pro zajištění práva na místo k sezení vyhrazené pro cestujícího na vozíku pro invalidy nebo pro cestujícího s omezenou schopností pohybu a orientace je nutno tyto skutečnosti při koupi rezervačního dokladu ohlásit; při koupi rezervačního dokladu na spoj veřejné silniční osobní dopravy je nutno z hlediska zajištění bezpečnosti přepravovaných cestujících dále ohlásit, zda jde o místo pro cestujícího mladšího 12 let, cestujícího s dětským kočárkem nebo o cestujícího se psem.
- (4) Pro přepravu v lůžkových nebo v lehátkových vozech musí mít cestující kromě jízdního dokladu též rezervační doklad na lůžko nebo lehátko použité vozové třídy a kategorie. Přeprava cestujících v lůžkových nebo v lehátkových vozech je povolena, jen prokáže-li se cestující rezervačním dokladem na lůžko nebo lehátko.
- (5) Další podrobnosti týkající se podmínek obsazování míst rezervovaných rezervačními doklady a podmínek přepravy v lůžkových a lehátkových vozech stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

HLAVA II

PODMÍNKY PŘEPRAVY NĚKTERÝCH OSOB A VĚCÍ

§ 10

Přeprava dětí

- (1) Děti do šesti let lze přepravovat jen s doprovodem osoby starší 10 let.
- (2) Na místech ve vozidlech vyhrazených a označených dopravcem pro přepravu cestujících s dětmi do 10 let se přepravují přednostně tyto cestující. Jiný cestující, který takové místo obsadil, toto místo cestujícímu s dětmi na jeho požádání uvolní, a to i v případě, že si na toto místo zakoupil rezervační doklad, aniž by mohl nárok na toto místo prokázat. Před zakoupením rezervace dopravce upozorní cestujícího na vyhrazení tohoto místa pro cestující s dětmi do 10 let.
- (3) Další podmínky pro přepravu dětí stanoví tarif a smluvní přepravní podmínky.

§ 11

Přeprava dětských kočárků a jízdních kol

- (1) Cestující může vzít do vozidla dětský kočárek s dítětem, jestliže to technické provedení vozidla a jeho obsazenost dovolují, a to jako ruční zavazadlo nebo jako spoluzavazadlo podle smluvních přepravních podmínek dopravce.
- (2) Dopravce na spojích dopravní obslužnosti⁷⁾ zajistí používání vozidel, která umožňují přepravu alespoň jednoho dětského kočárku s dítětem.
- (3) Podmínky nástupu a výstupu cestujícího s dětským kočárkem s dítětem, umístění kočárku s dítětem ve vozidle a podrobnosti podmínek přepravy stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.
- (4) Dětský kočárek bez dítěte a jízdní kolo lze přepravovat jako spoluzavazadlo, jestliže to dopravce umožní ve smluvních přepravních podmínkách; jinak pro jejich přepravu platí ustanovení o přepravě cestovních zavazadel. Jízdním kolem se z hlediska přepravy rozumí i obdobný dopravní prostředek, pokud tak stanoví smluvní přepravní podmínky.

§ 12

Přeprava osob s omezenou schopností pohybu a orientace

(1) Cestující s omezenou schopností pohybu a orientace mají ve vozidle právo na místo k sezení na sedadlech pro ně vyhrazených a označených. Pokud není u těchto osob jejich právo na místo k sezení zřetelně patrné, prokazují svůj nárok příslušným průkazem. Jiný cestující, který takové místo obsadil, toto místo cestujícímu s omezenou schopností pohybu a orientace na jeho požádání uvolní, a to i v případě, že si na toto místo zakoupil rezervační doklad, aniž by mohl nárok na toto místo prokázat. Před zakoupením rezervace dopravce upozorní cestujícího na vyhrazení rezervovaného místa pro cestující s omezenou schopností pohybu a orientace.

(2) Dopravce vyhradí a označí v každém jednotlivém vozidle nejméně dvě místa k sezení pro cestující s omezenou schopností pohybu a orientace. V městské hromadné dopravě dopravce vyhradí a označí pro tyto účely nejméně šest míst k sezení v každém jednotlivém vozidle. Na dráze lanové s uzavřenými vozidly se místo k sezení pro cestující s omezenou schopností pohybu a orientace vyhrazuje a označuje alespoň v jednom vozidle.

(3) Cestujícímu s omezenou schopností pohybu a orientace musí být v městské hromadné dopravě umožněn nástup do vozidla i výstup z vozidla všemi dveřmi, které jsou označeny pro nástup nebo pro výstup cestujících.

(4) Podrobnosti o podmínkách nástupu a výstupu cestujících s omezenou schopností pohybu a orientace stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

§ 13

Přeprava osob na vozíku pro invalidy

(1) Dopravce přepraví cestujícího na vozíku pro invalidy v bezbariérovém vozidle, nebo dovoluje-li to technické provedení vozidla a jeho obsazenost a je současně zajištěna pomoc při nástupu a výstupu cestujícího na vozíku pro invalidy do a z vozidla, též v jiném vozidle.

(2) Dopravce zajistí přepravu podle odstavce 1 na spojích, které jsou v jízdním řádu označeny též pro přepravu cestujících na vozíku pro invalidy.

(3) Je-li dopravce ve veřejné drážní osobní dopravě na dráze celostátní a dráze regionální požádán předem o zajištění přepravy cestujícího na vozíku pro invalidy, a to ve lhůtě stanovené ve smluvních přepravních podmínkách, cestujícího přepraví podle dohodnutých podmínek.

(4) Podrobnosti o podmínkách přepravy osoby na vozíku pro invalidy a o umístění vozíku pro invalidy ve vozidle stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

HLAVA III

VZTAHY MEZI DOPRAVCEM A CESTUJÍCÍM

§ 14

Dopravce je povinen v zájmu řádné péče o cestující při poskytování přepravních služeb zajistit

a) podávání informací o jízdních řádech, o tarifu a o smluvních přepravních podmínkách, a to na místech určených pro styk s cestujícími a způsobem umožňujícím dálkový přístup,

b) prodej jízdních dokladů ve stanici nebo na vybraných místech veřejnosti přístupných, a to po dobu poskytování přepravních služeb cestujícím ve veřejné osobní dopravě podle jízdního řádu, jestliže podle smluvních přepravních podmínek musí cestující mít jízdní doklad před nástupem do vozidla,

c) oznamování o zpoždění spoje, a to ve vozidle a ve stanici, jsou-li vybaveny informačním zařízením pro cestující, je-li zpoždění 10 minut a více oproti jízdnímu řádu; to neplatí pro městskou hromadnou dopravu,

d) vydávání písemného potvrzení o omezení nebo zastavení dopravy, vynechání spoje nebo doby jeho zpoždění, je-li zpoždění 10 minut a více oproti jízdnímu řádu, jestliže o to cestující požádá, kromě městské hromadné dopravy; místa vydávání potvrzení stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách,

e) pořádek, čistotu a klid ve vozidle,

f) takové používání audiovizuální techniky cestujícím ve vozidle, které by nebylo na obtíž ostatním cestujícím,

g) oznamování názvu stanice nejpozději při zastavení vozidla ve stanici a v městské hromadné dopravě oznamování následující stanice nejpozději při odjezdu vozidla ze stanice; v případě, že jsou vozidla vybavena technickým zařízením umožňujícím oznamování názvu stanic; na dráze lanové se názvy stanic neoznamují,

h) ve veřejné silniční osobní dopravě a v městské hromadné dopravě znovuzastavení každého třetího vozidla v úrovni označení stanice, stojí-li ve stanici současně více vozidel; znovuzastavení každého vozidla v úrovni označení stanice v případě, že ve stanici se nachází osoba na vozíku pro invalidy nebo osoba se zdravotním postižením s bílou nebo červenobílou holí.

§ 15

(1) Porušením přepravních podmínek z hlediska bezpečnosti cestujícího, bezpečnosti jiných osob a ochrany zdraví, bezpečnosti a plynulosti veřejné osobní dopravy a z hlediska zajištění řádné, klidné a pohodlné přepravy je, jestliže cestující při přepravě

a) nemá zakoupen jízdní doklad při nástupu do vozidla, přestože mu dopravce umožnil jeho koupi před nástupem do vozidla, nebo si tento jízdní doklad nezakoupí bezodkladně po nástupu do vozidla v případě, kdy je takový postup umožněn smluvními přepravními podmínkami,

b) nemůže se prokázat platným jízdním dokladem, odmítne zaplatit jízdné a přírůžku k jízdnému na místě,

c) odmítá uvolnit místo pro cestujícího s platným rezervačním dokladem na toto místo nebo odmítá uvolnit místo vyhrazené pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace těmto osobám nebo odmítá uvolnit místo vyhrazené pro cestujícího s dítětem do 10 let,

d) mluví za jízdy na osobu řídící vozidlo,

e) otevírá za jízdy dveře vozidla nebo zábranu proti vypadnutí,

f) vyhazuje z vozidla předměty nebo je nechá vyčnívat z vozidla,

g) za jízdy vystupuje z vozidla nebo nastupuje do něj nebo se z něj vyklání,

h) nastupuje do vozidla prohlášeného pověřenou osobou za obsazené,

i) uvádí bezdůvodně v činnost návěstní zařízení ve vozidle,

j) zdržuje se bezdůvodně v prostoru vyhrazeném pro osoby řídící nebo doprovázející vozidlo nebo v prostoru, který znemožňuje osobě řídící vozidlo bezpečný výhled z vozidla,

k) brání použití provozních zařízení, výstupu, průchodu nebo nástupu do vozidla,

l) kouří ve vozidle nebo v prostorách určených pro cestující, v nichž není kouření povoleno,

m) chová se hlučně, reprodukuje hlučně hudbu nebo zpěv nebo používá hlasitě audiovizuální techniku nebo obtěžuje ostatní cestující jiným nevhodným chováním, nebo zápachem,

n) znečišťuje ostatní cestující nebo vozidlo, jakož i prostory a zařízení pro cestující svým oděvem nebo svým jednáním,

o) poškozuje vozidlo, jakož i prostory a zařízení pro cestující,

p) odemýká nebo zamyká klíčem nebo jiným předmětem, který není součástí vozidla, dveře vozu nebo oddílu ve vlcích veřejné drážní osobní dopravy na dráze celostátní, regionální a na metru a dveře v tramvaji, trolejbusu, autobusu a ve vozidlech na lanové dráze,

r) vzal s sebou do vozidla nebo podal k přepravě jako cestovní zavazadlo věc, která nesmí být obsahem zavazadla, nebo

s) na dráze celostátní nebo na dráze regionální

1. zavíní zpoždění vlaku,

2. cestuje ve vlaku vyšší kvality a neprokáže se dokladem o zaplacení ceny příplatku za použití vlaku vyšší kvality,

3. cestuje ve vyšší vozové třídě, pro niž nemá odpovídající jízdní doklad,

4. cestuje bez rezervačního dokladu ve vlaku, v němž musí mít každý cestující rezervační doklad.

(2) Dopravce může s ohledem na charakter přepravy upravit ve smluvních přepravních podmínkách další povinnosti cestujících směřující k ochraně zdraví, bezpečnosti nebo plynulosti přepravy. Jednání cestujícího v rozporu s těmito povinnostmi je považováno za porušení přepravních podmínek.

§ 16

(1) Cestující, který ve vozidle stojí, přidržuje se za jízdy zařízení vozidla k tomu určených.

(2) Cestující může do vozidla nastoupit nebo z něj vystoupit jen ve stanici, a není-li vozidlo v pohybu. Přednost mají vystupující cestující před nastupujícími. Jsou-li dveře ve vozidle označeny pro nástup a pro výstup, musí cestující pro nástup nebo výstup použít dveře podle jejich označení.

(3) Cestující je povinen ukončit nástup a výstup do vozidla, zazní-li zvuková výzva k ukončení nástupu a výstupu.

(4) Zastaví-li vozidlo z provozních důvodů mimo stanici nebo ve stanici, kde podle jízdního řádu nezastavuje, smí cestující vystoupit, případně i nastoupit jen se souhlasem řidiče nebo jiné pověřené osoby dopravce.

(5) Do prostor určených pro veřejnost označených jako prostory přístupné jen na základě platného jízdního dokladu je možno vstupovat jen s tímto jízdním dokladem; na dráze celostátní a regionální též s jiným dokladem opravňujícím ke vstupu do těchto prostor. Každý, kdo se v těchto prostorách nachází, se na požádání pověřené osoby prokáže příslušným platným dokladem.

§ 16a

(1) Cestující, který chce nastoupit ve stanici na znamení, musí zaujmout místo, ze kterého bude osobou řídící vozidlo vidět, a tato musí zastavit, pokud je v prostoru stanice přítomna osoba.

(2) Cestující, který chce vystoupit ve stanici na znamení, musí včas použít příslušné signalizační zařízení nebo včas vyrozumět o svém úmyslu osobu řídící vozidlo nebo doprovod vlaku.

(3) Dopravce může ve smluvních přepravních podmínkách upravit další povinnosti cestujících pro nástup a výstup do vozidla ve stanici na znamení, takové povinnosti musí být srozumitelné, bezpečné a použitelné i pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace.

§ 17

(1) Zvuková a vizuální informační zařízení používaná ve veřejné osobní dopravě slouží přednostně k podávání bezpečnostních a přepravních informací pro cestující.

(2) Cestující mohou používat sdělovací, bezpečnostní a informační zařízení umístěná v prostorách určených pro cestující a ve vozidlech jen podle pokynů jejich provozovatele a v souladu s účelem použití těchto zařízení.

ČÁST TŘETÍ

PŘEPRAVA ZAVAZADEL A ZÁSILEK VE VEŘEJNÉ DRÁŽNÍ A SILNIČNÍ OSOBNÍ DOPRAVĚ

HLAVA I

OBEČNÁ USTANOVENÍ

§ 18

Způsob přepravy zavazadel

Zavazadla se přepravují společně s cestujícím ve vozidle a pod jeho dohledem jako ruční zavazadlo nebo jako spoluzavazadlo, nebo se přepravují odděleně od cestujícího jako cestovní zavazadlo.

§ 19

Zavazadlo a jeho obsah

(1) Zavazadlem nebo obsahem zavazadla nesmějí být věci, které svými vlastnostmi mohou způsobit poškození vozidla, jakož i újmu na životě a zdraví osob nebo na jejich majetku a věci neskladné, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Věc, která nesmí být zavazadlem nebo obsahem zavazadla, je zejména nabitá zbraň, věc výbušná, jedovatá, radioaktivní, těkavá a žíravá nebo věc, která může způsobit nákazu, nebo věc, kterou nelze umístit ve vozidle na místě určeném k umístění zavazadel, nebo věc o hmotnosti vyšší než 50 kg, není-li dále stanoveno jinak.

(3) Hořlavé a nebezpečné věci lze přepravovat, pokud tak stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

HLAVA II PODMÍNKY PŘEPRAVY ZAVAZADEL

§ 20 Ruční zavazadlo

- (1) Jako ruční zavazadlo má cestující právo vzít s sebou do vozidla bezplatně snadno přenosné věci, které cestující má u sebe a lze je případně umístit ve vozidle na místo pod sedadlem nebo nad sedadlem cestujícího. Zajišťování bezpečné manipulace s tímto zavazadlem a dohled na ně přísluší cestujícímu.
- (2) Podrobnosti pro přepravu ručních zavazadel, zejména rozměry, hmotnost, případně druhy přepravovaných věcí a jejich umístění ve vozidle, mohou stanovit smluvní přepravní podmínky.

§ 21 Spoluzavazadlo

- (1) Jako spoluzavazadlo lze přepravovat věci, které svými rozměry přesahují rozměry ručního zavazadla a vyžadují umístění na zvlášť určeném místě dopravcem ve vozidle v prostoru pro cestující. Zajišťování bezpečné manipulace s tímto zavazadlem a dohled na ně přísluší cestujícímu.
- (2) Pro přepravu spoluzavazadel se přepravní smlouva neuzavírá, cestující však za jejich přepravu platí cenu podle tarifu dopravce.
- (3) Podrobnosti pro přepravu spoluzavazadel, zejména rozměry, hmotnost a druhy přepravovaných věcí, stanoví smluvní přepravní podmínky.

§ 22 Cestovní zavazadlo

- (1) Cestovním zavazadlem je zavazadlo cestujícího, které se přijímá k přepravě na základě uzavřené samostatné přepravní smlouvy, a to po předložení jízdního dokladu cestujícího platného nejméně do stanice, do níž cestující požaduje cestovní zavazadlo přepravit.
- (2) Jako cestovní zavazadlo může cestující podat bez zvláštních opatření k přepravě zavazadlo, jehož hmotnost nesmí převyšovat 15 kg. Zvláštní opatření umožňující přepravovat cestovní zavazadlo o vyšší hmotnosti nebo větším počtu kusů mohou stanovit smluvní přepravní podmínky.
- (3) Dopravce na dráze celostátní a na dráze regionální může ve smluvních přepravních podmínkách stanovit, že přijímá k přepravě jako cestovní zavazadlo také živá zvířata nebo osobní automobil.⁸⁾
- (4) Dopravce zajistí v jízdním řádu zveřejnění stanoveného rozsahu přepravy cestovních zavazadel. Neuskutečňuje-li dopravce přepravu cestovních zavazadel všemi spoji jedoucými podle jízdního řádu, označí v jízdním řádu spoje, kterými se cestovní zavazadla přepravují.

§ 23 Živá zvířata

- (1) Živá zvířata lze přepravovat za podmínek stanovených pro zavazadla, pokud tomu nebrání zvláštní právní předpisy⁹⁾ a není-li tímto přepravním řádem stanoveno jinak. Živá zvířata jako ruční zavazadlo nebo spoluzavazadlo lze přepravovat jen pod dohledem cestujícího, a jsou-li splněny podmínky zajišťující, aby živá zvířata nepoškodila nebo neznečistila cestující nebo vozidlo, neohrozila bezpečnost a zdraví osob a nebyla ostatním cestujícím při přepravě na obtíž. Ze živých zvířat může cestující vzít s sebou do vozidla jen drobná domácí a jiná malá zvířata, jsou-li zcela uzavřena ve snadno přenosných klecích, koších nebo jiných vhodných schránách s nepropustným dnem, není-li touto vyhláškou nebo dopravcem ve smluvních přepravních podmínkách stanoveno jinak.
- (2) Pro přepravu schrán se zvířaty ve vozidle, nespĺňuje-li schrána podmínky pro přepravu ručního zavazadla, platí ustanovení o přepravě spoluzavazadla.
- (3) Beze schrány mohou cestující vzít s sebou do vozidla po celou dobu přepravy nasazen bezpečný náhubek, je držen na vodítku nakrátko a nesmí být přepravován na sedadle. Za takto přepravovaného psa se platí přepravné podle tarifu.

(4) Dopravce může ve smluvních přepravních podmínkách přepravu zvířat na některých spojích omezit nebo vyloučit nebo omezit počet psů na vodítku současně přepravovaných ve vozidle a pověřená osoba může přepravu psa beze schrány odmítnout z důvodu obsazenosti vozidla a zajištění bezpečnosti cestujících.

(5) Vodícího psa doprovázejícího nevidomou osobu, asistenčního psa doprovázejícího osobu se zdravotním postižením, jakož i služebního psa¹⁰⁾ nelze z přepravy vyloučit ani jeho přepravu odmítnout.

HLAVA III

PŘEPRAVA CESTOVNÍCH ZAVAZADEL

§ 24

Přepravní smlouva a přepravní doklad

(1) Přepravní smlouva o přepravě cestovního zavazadla je uzavřena přijetím cestovního zavazadla dopravcem k přepravě a vydáním přepravního dokladu o přijetí cestovního zavazadla k přepravě cestujícímu (dále jen "zavazadlový lístek").

(2) Zavazadlový lístek obsahuje

a) jméno nebo obchodní firmu dopravce, který uzavírá přepravní smlouvu,

b) název stanice nebo tarifní pásmo nebo tarifní zónu podací a název stanice nebo tarifní pásmo nebo tarifní zónu určení,

c) spoj dohodnutý pro přepravu,

d) časový údaj o přijetí k přepravě,

e) výši zaplaceného dovozného a případně cenu sjednanou za služby s přepravou souvisejícími.

(3) Další náležitosti zavazadlového lístku může stanovit dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

(4) Uzavření přepravní smlouvy o přepravě cestovního zavazadla se prokazuje zavazadlovým lístkem vydaným dopravcem cestujícímu po zaplacení přepravného. Cestující se při převzetí zavazadlového lístku přesvědčí, zda byl vyhotoven podle jeho údajů.

Podej cestovního zavazadla

§ 25

(1) Cestovní zavazadlo ve veřejné drážní osobní dopravě na dráze celostátní a dráze regionální se podává k přepravě ve stanici nebo přímo ve vozidle spoje, není-li ve stanici zavazadlová výpravná zřízena nebo je uzavřena. Cestovní zavazadlo v silniční osobní dopravě se podává k přepravě přímo ve vozidle spoje.

(2) Cestovní zavazadlo, vyžaduje-li to jeho povaha, musí být baleno tak, aby jeho obsah byl chráněn před ztrátou nebo poškozením, aby nemohlo způsobit škodu osobám, poškodit vozidla, jiná zařízení, jakož i ostatní cestovní zavazadla nebo jiné předměty. Dopravce může v zavazadlovém lístku poznamenat stav cestovního zavazadla nebo stav jeho obalu. Tento údaj musí být cestujícím potvrzen podpisem; odmítne-li cestující tento údaj potvrdit, je dopravce oprávněn odmítnout přijetí cestovního zavazadla k přepravě.

(3) Cestovní zavazadlo musí být trvanlivě a zřetelně na dobře viditelném místě označeno

a) jménem, příjmením a adresou cestujícího,

b) názvem stanice určení.

(4) Smluvní přepravní podmínky mohou pro výpočet dovozného stanovit jednotkové hmotnosti některých druhů cestovních zavazadel.

(5) Cestující může při podeji cestovního zavazadla uvést cenu zavazadla. Tato cena se považuje za prokázanou cenu cestovního zavazadla pro případ poškození nebo ztráty cestovního zavazadla v době trvání přepravní smlouvy. Údaj o ceně cestovního zavazadla se zapíše do zavazadlového lístku jen tehdy, zaplatí-li cestující za uvedení ceny zavazadla smluvní úhradu stanovenou ve smluvních přepravních podmínkách. Smluvní přepravní podmínky mohou stanovit horní hranici ceny cestovního zavazadla, do které se přijímají cestovní zavazadla k přepravě.

§ 26

(1) Dopravce není povinen uzavřít přepravní smlouvu o přepravě cestovního zavazadla, má-li věrohodný důvod se domnívat, že obsahem cestovního zavazadla jsou věci, které jeho obsahem nesmějí být (§ 19), pokud cestující neprokáže opak.

(2) Zjistí-li dopravce v průběhu přepravy, že cestovní zavazadlo obsahuje věci, které nesmějí být obsahem zavazadla, vyloučí cestovní zavazadlo z další přepravy a uloží je v nejbližší vhodné stanici. O této skutečnosti vyrozumí dopravce cestujícího při žádosti o výdej cestovního zavazadla.

§ 27

(1) Živá zvířata se jako cestovní zavazadlo přepravují výhradně v uzavřených schránkách s nepropustným dnem. Na přepravu živých zvířat se vztahují zvláštní právní předpisy.⁹⁾ Cestující, který podává živé zvíře k přepravě jako cestovní zavazadlo, proto učiní opatření, aby k přepravě byla podána jen zvířata v dobrém zdravotním stavu a schránka zajišťovala vyhovující životní podmínky, aby nedocházelo k utrpení zvířete zejména působením nepřírodných podnětů vyvolávajících strach, zranění nebo jeho uhynutí.

(2) Schránka se živými zvířaty musí být označena příslušným symbolem přepravy živých zvířat a musí být zabezpečena tak, aby se během přepravy nepřevrátila a byla ve svislé poloze dnem dolů. Podle předpokládané doby přepravy musí cestující, který podává schránku se živými zvířaty k přepravě, zajistit ve schránce také odpovídající množství krmiva a pitné vody. Zvířata nesmí být vystavena při přepravě nepřírodným otřesům nebo působení nepříznivých povětrnostních podmínek.

§ 28

Věci podléhající rychlé zkáze, za něž se považují věci, které se rychle kazí vlivem tepla nebo chladu, (dále jen "snadno zkazitelné věci") se jako cestovní zavazadlo přepravují výhradně v přepravních obalech odpovídajících povaze přepravované věci, aby nemohlo dojít k poškození, ke změně povahy, k úbytku nebo jinému znehodnocení přepravované věci.

§ 29

(1) Osobní automobil se jako cestovní zavazadlo přepravuje na dráze celostátní a dráze regionální za podmínek pro přepravu cestovního zavazadla a dále musí být

a) opatřen státní poznávací značkou a v technickém stavu umožňujícím jeho naložení a vyložení vlastním pohonem,

b) podle pokynu dopravce ve stanici podací naložen a umístěn cestujícím na určené drážní vozidlo a ve stanici určení cestujícím vyložen,

c) při přepravě na drážním vozidle uzamčen a zabrzděn a nesmí být v něm přepravovány osoby ani ponechána živá zvířata nebo zavazadla,

d) při uzavírání přepravní smlouvy předloženo osvědčení o technickém průkazu automobilu.

(2) Naložený osobní automobil na určeném drážním vozidle zajistí dopravce proti samovolnému pohybu speciálním zařízením, které je součástí drážního vozidla.

(3) Cestující smí po uzavření přepravní smlouvy do osobního automobilu naloženého na drážním vozidle vstupovat jen na vyzvání dopravce nebo s jeho souhlasem.

(4) Přepravní smlouva o přepravě osobního automobilu jako cestovního zavazadla je uzavřena, jestliže dopravce vydal zavazadlový lístek a potvrdil v něm, že osobní automobil podle údajů v zavazadlovém lístku byl naložen na určené drážní vozidlo. Zavazadlový lístek může být součástí jízdního dokladu cestujícího.

(5) Podrobnosti podmínek přepravy osobních automobilů jako cestovního zavazadla stanoví smluvní přepravní podmínky.

§ 30

Placení přepravného

(1) Při přijetí cestovního zavazadla k přepravě se platí přepravné, které je tvořeno dovozným a případnou cenou sjednanou v souladu s cenovými předpisy³⁾ za služby s přepravou souvisejícími a poskytovanými dopravcem podle smluvních přepravních podmínek. Cena za služby s přepravou související, které se poskytují na přepravní cestě nebo ve stanici určení, se platí při výdeji cestovního zavazadla.

(2) Dopravce vydá cestujícímu doklad o zaplacení dovozného za přepravu cestovního zavazadla a případné ceny za služby s přepravou souvisejícími.

§ 31

Změna přepravní smlouvy

(1) Přepravní smlouvu o přepravě cestovního zavazadla na návrh cestujícího dopravce změní, požaduje-li cestující cestovní zavazadlo

a) zadržet na cestě, je-li cestovní zavazadlo dostupné v místě, kde cestující o změnu žádá,

b) vydat v jiné stanici než ve stanici určení uvedené v zavazadlovém lístku.

(2) Cestující může od přepravní smlouvy odstoupit, jestliže cestovní zavazadlo neopustilo stanici podací.

(3) Ve smluvních přepravních podmínkách může dopravce stanovit i jiné způsoby disponování s cestovním zavazadlem, zejména možnost vrátit cestovní zavazadlo zpět do stanice podací a případně další podrobnosti pro přepravu cestovních zavazadel.

§ 32

Dodací lhůta

(1) Dopravce zajišťuje, aby cestovní zavazadlo bylo do stanice určení přepraveno dohodnutým spojem, který dopravce uvede v zavazadlovém lístku při jeho podeji. Použije-li dopravce k přepravě cestovního zavazadla jiný než dohodnutý spoj, dbá, aby cestovní zavazadlo bylo přepraveno do stanice určení nejpozději ve stejnou dobu jako u dohodnutého spoje.

(2) Dodací lhůta pro přepravu cestovního zavazadla je zachována, jestliže cestovní zavazadlo podané k přepravě bylo ve stanici určení dopravcem přichystáno k výdeji bezprostředně po skutečném příjezdu dohodnutého spoje, nejpozději však do 30 minut po jeho příjezdu.

§ 33

Výdej cestovního zavazadla

(1) Cestovní zavazadlo na dráze celostátní a regionální si cestující vyzvedne nejpozději do 24. hodiny dne následujícího po dni, ve kterém dohodnutý spoj pro přepravu cestovního zavazadla měl podle jízdního řádu dojet do stanice určení. Cestovní zavazadlo ve veřejné silniční osobní dopravě si cestující vyzvedne bezprostředně po příjezdu dohodnutého spoje do stanice určení.

(2) Dopravce vydá cestovní zavazadlo cestujícímu nebo jiné osobě po předložení zavazadlového lístku a po zaplacení případných úhrad váznoucích na cestovním zavazadle. Předložený zavazadlový lístek zůstává dopravci.

(3) Není-li zavazadlový lístek předložen, vydá dopravce cestovní zavazadlo jen tehdy, prokáže-li osoba žádající výdej cestovního zavazadla osobní údaje a hodnověrně svůj vztah k zavazadlu a písemně potvrdí převzetí zavazadla. Dopravce může ve smluvních přepravních podmínkách podmínit vydání cestovního zavazadla bez předložení zavazadlového lístku též složením částky ve výši prokázané ceny cestovního zavazadla jako zálohy na cestovní zavazadlo. Zálohu dopravce vrátí po uplynutí doby 3 měsíců ode dne složení, pokud v této době neprokáže právo na vydání cestovního zavazadla jiná osoba.

(4) Nebylo-li cestujícímu zavazadlo po uplynutí dodací lhůty na jeho žádost vydáno, dopravce mu na požádání v zavazadlovém lístku vyznačí den a hodinu, kdy požádal o výdej cestovního zavazadla.

§ 34

Nevyzvednuté cestovní zavazadlo

(1) Cestovní zavazadlo, které si cestující nevyzvedne v době stanovené pro výdej cestovního zavazadla (§ 33 odst. 1), je neodebraným cestovním zavazadlem a dopravce je skladuje za smluvní úhradu.

(2) Po 10 dnech od uplynutí doby stanovené pro výdej cestovního zavazadla dopravce písemně vyzve cestujícího k vyzvednutí neodebraného cestovního zavazadla do 30 dnů a upozorní ho, že jinak věc prodá. Pro prodej neodebraného cestovního zavazadla se § 2428 věta druhá občanského zákoníku použije obdobně. Nepodaří-li se neodebrané cestovní zavazadlo prodat, nakládá se s ním podle jiného právního předpisu¹¹⁾, nejde-li o živé zvíře.

(3) Jsou-li obsahem neodebraného cestovního zavazadla snadno zkazitelné věci nebo živá zvířata, skladuje se cestovní zavazadlo po dobu 48 hodin od uplynutí doby stanovené pro výdej cestovního zavazadla.

(4) Po uplynutí doby podle odstavce 3 se neodebrané cestovní zavazadlo se snadno zkazitelnými věcmi považuje za odpad podle zvláštního právního předpisu.¹¹⁾

(5) Je-li obsahem neodebraného cestovního zavazadla živé zvíře, je dopravce oprávněn zvíře i zavazadlo prodat po uplynutí doby podle odstavce 3. Do doby prodeje je dopravce povinen podle zvláštního právního předpisu¹²⁾ o zvíře pečovat. Pro prodej neodebraného cestovního zavazadla se § 2428 věta druhá občanského zákoníku použije obdobně.

(6) O zacházení s nevyzvednutým cestovním zavazadlem sepíše dopravce zápis.

§ 35

Ztráta přepravovaného cestovního zavazadla

(1) Cestovní zavazadlo se považuje za ztracené, nemohlo-li být cestujícímu vydáno nebo přichystáno k výdeji do 15 dnů od uplynutí dodací lhůty a obsahuje-li cestovní zavazadlo snadno zkazitelné věci nebo živá zvířata, do 48 hodin ode dne, ve kterém spoj, jímž mělo být zavazadlo přepraveno, dojel do stanice určení.

(2) Nalezne-li se cestovní zavazadlo, které bylo považováno za ztracené, dopravce písemně vyrozumí cestujícího o možnosti vyzvednout si cestovní zavazadlo na jím zvolené stanici na přepravní cestě. Zároveň cestujícího upozorní, že nevyzvedne-li si cestovní zavazadlo ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy bylo na zvolené stanici k vyzvednutí připraveno, věc prodá.

(3) Vyzvedne-li si cestující nalezené cestovní zavazadlo, vrátí přijatou náhradu škody kromě vyplacené částky za překročení dodací lhůty.

(4) Pro prodej nevyzvednutého nalezeného cestovního zavazadla se § 2428 věta druhá občanského zákoníku použije obdobně.

(5) Nepodaří-li se nevyzvednutou věc podle odstavce 4 prodat, považuje se věc za odpad podle zvláštního právního předpisu.¹¹⁾

(6) O zacházení s nalezeným cestovním zavazadlem sepíše dopravce zápis.

HLAVA IV

PŘEPRAVA ZÁSILEK

§ 36

Podmínky přepravy

(1) Ve veřejné drážní osobní dopravě na dráze celostátní, na dráze regionální a na dráze lanové a ve veřejné silniční osobní dopravě kromě městské autobusové dopravy může dopravce ve smluvních přepravních podmínkách stanovit, že přijímá k přepravě zásilky, které naplňují znaky cestovních zavazadel, ale s nimiž se osoby podávající je k přepravě současně nepřepavují (dále jen "zásilky"). Zásilky lze přijmout k přepravě jen ve stanicích nebo přímo ve spojích označených v jízdním řádu, není-li tím omezena přeprava cestujících a jejich zavazadel ani ohrožena bezpečnost cestujících.

(2) Přepravní smlouva o přepravě zásilky je uzavřena přijetím zásilky dopravcem k přepravě a vydáním přepravního dokladu o přijetí zásilky k přepravě (dále jen "přepravenka").

(3) Přepravenka obsahuje

a) jméno nebo obchodní firmu dopravce, který uzavírá přepravní smlouvu,

b) firmu, příjmení a adresu odesílatele a příjemce zásilky nebo obchodní firmu odesílatele a příjemce zásilky a vyznamovací adresu příjemce zásilky,

c) stanici určení,

d) spoj dohodnutý pro přepravu,

e) počet kusů, druh obalu nebo věc a případně údaj o zvláštní povaze zásilky,

f) časový údaj o přijetí zásilky k přepravě,

g) výši zaplaceného dovozného.

(4) Počet dílů, z nichž přepravenka sestává, manipulaci s jednotlivými díly a případně další náležitosti přepravenky stanoví dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

(5) Uzavření přepravní smlouvy o přepravě zásilky se prokazuje přepravenkou vydanou dopravcem odesílateli zásilky po zaplacení dovozného.

(6) Odesílatel zajistí převzetí zásilky ve stanici určení nebo přímo u vozidla spoje, a to bezprostředně po jeho příjezdu. Dopravce vydá zásilku ve stanici určení osobě, která se o ni přihlásí a prokáže své

osobní údaje. Zásilka je řádně vydána, jestliže dopravce uvedl na přepravence osobní údaje přejímající osoby a přejímající osoba potvrdila na přepravence příjem zásilky.

(7) V ostatním platí pro přepravu zásilek přiměřeně ustanovení o přepravě cestovních zavazadel, kromě ustanovení § 23, 24, 25, 27, 29, 31 a 33.

ČÁST ČTVRTÁ

PRÁVA Z PŘEPRAVNÍ SMLOUVY

HLAVA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 37

(1) Skutečnosti, které mohou zakládat uplatnění práva z přepravní smlouvy o přepravě osob, se prokazují potvrzením dopravce, případně jiným vhodným způsobem. Způsob a místo potvrzování těchto skutečností stanoví smluvní přepravní podmínky.

(2) Skutečnosti, které mohou zakládat uplatnění práva z přepravní smlouvy o přepravě cestovních zavazadel, se prokazují zápisem sepsaným dopravcem.

(3) Při úplné nebo částečné ztrátě nebo poškození cestovního zavazadla, nebo nastaly-li okolnosti tomu nasvědčující, sepíše o tom dopravce bez zbytečného odkladu zápis, a to nejpozději při výdeji cestovního zavazadla nebo v době, kdy mělo být vydáno.

(4) Zjistí-li cestující při výdeji cestovního zavazadla zjevnou porušenost nebo neúplnost cestovního zavazadla nebo okolnosti tomu nasvědčující, požádá dopravce nejpozději při výdeji cestovního zavazadla o zjištění jeho stavu a o sepsání zápisu.

(5) V zápisu dopravce uvede zjištěný stav cestovního zavazadla, jeho hmotnost, a pokud je to možné, rozsah škody, její příčinu a dobu, kdy vznikla. Stejnopis tohoto zápisu vydá bezplatně cestujícímu.

§ 38

(1) K uplatňování práv vůči dopravci je oprávněn ten, kdo předloží originál jízdního dokladu, případně dalšího dokladu potřebného k prokázání nároku na uplatnění práva, nebo zavazadlového lístku; jde-li o nepřenositelný jízdní doklad (§ 4 odst. 3), je oprávněným ztotožněný cestující.

(2) Práva z přepravní smlouvy o přepravě osob se uplatňují u dopravce, se kterým byla uzavřena přepravní smlouva, nebo který se podílel na plnění přepravní smlouvy v případě plnění více dopravců. Uplatnit právo z přepravní smlouvy je možné v místech k tomu dopravcem určených ve smluvních přepravních podmínkách.

(3) Právo z přepravní smlouvy o přepravě cestovních zavazadel uplatňuje oprávněný u dopravce, který cestovní zavazadlo vydal nebo měl vydat, a to v místech k tomu dopravcem určených ve smluvních přepravních podmínkách.

(4) Práva z přepravní smlouvy se uplatňují písemnou žádostí s uvedením důvodů a výše požadované náhrady, další způsoby uplatňování práva z přepravní smlouvy může stanovit dopravce ve smluvních přepravních podmínkách.

§ 39

(1) Právo z přepravní smlouvy musí být u dopravce oprávněným uplatněno bez zbytečného odkladu nejpozději ve lhůtě šesti měsíců, a to ode dne nastoupení jízdy nebo ode dne, kdy jízda měla být nastoupena, jde-li o vrácení jízdného; nebo ve lhůtě šesti měsíců ode dne vydání cestovního zavazadla příjemci nebo ode dne vzniku přepravní smlouvy, jestliže k vydání cestovního zavazadla nedošlo, jde-li o náhradu škody vzniklé na přepravovaném cestovním zavazadle.

(2) Uplatněná práva z přepravy vyřídí dopravce nejpozději do třech měsíců ode dne doručení podané žádosti.

HLAVA II

PRÁVA Z PŘEPRAVNÍ SMLOUVY O PŘEPRAVĚ OSOB

§ 40

(1) Cestující ve veřejné drážní a silniční osobní dopravě má právo

- a)** při neprovedení přepravy z důvodů na straně dopravce na vrácení jízdného,
- b)** jestliže z důvodů na straně dopravce dojde zpožděním spoje, který cestující použil pro přepravu, ke ztrátě přípoje v rámci jedné přepravní smlouvy nebo nebyla-li dokončena započatá přeprava cestujícího spojem, jímž jízdu nastoupil, na
1. další přepravu do cílové stanice nejbližším vhodným spojem příslušného dopravce nebo použití náhradní autobusové dopravy provozované přechodně za omezenou nebo zastavenou drážní dopravu, nebo
 2. bezplatnou přepravu do nástupní stanice nejbližším vhodným spojem příslušného dopravce; cestující s jízdním dokladem pro jednotlivou jízdu má v tomto případě také právo na vrácení zaplaceného jízdného, nebo
 3. vrácení jízdného za neprojetý úsek cesty, vzdal-li se cestující s jízdním dokladem pro jednotlivou jízdu další jízdy a dopravce tuto skutečnost potvrdil,
- c)** v případě, že spoj, který hodlal pro přepravu použít, má z nástupní stanice cestujícího zpoždění 60 minut a více a cestující s platným jízdním dokladem pro jednotlivou jízdu se proto vzdal jízdy, na vrácení jízdného.
- (2)** Cestující na dráze celostátní a dráze regionální s platným jízdním dokladem pro jednotlivou jízdu má dále právo na
- a)** vrácení rozdílu jízdného, jestliže byl přepraven z důvodů na straně dopravce v nižší vozové třídě, než na kterou měl zakoupený jízdní doklad,
 - b)** vrácení jízdného, jestliže se cestující s jízdním dokladem pro vyšší vozovou třídu vzdá jízdy, protože mu nebylo přiděleno místo ve vozové třídě, na niž měl zakoupený jízdní doklad,
 - c)** vrácení příplatku za vlak vyšší kvality, jestliže z důvodů na straně dopravce nebyl tímto vlakem přepraven nebo je-li zpoždění tohoto vlaku 60 minut a více v cílové stanici nebo ve stanici, kde se cestující z důvodu tohoto zpoždění vzdal další jízdy.
- (3)** Cestující s platným rezervačním dokladem nebo rezervačním dokladem na lůžko nebo lehátko, kterému z důvodů na straně dopravce nebylo přiděleno místo ve spoji uvedeném na těchto dokladech, má právo na vrácení zaplacené ceny za rezervační doklad nebo rezervační doklad na lůžko nebo lehátko; v takovémto případě má cestující dále právo na zaplacení částky dopravcem ve výši pětinašobku ceny rezervačního dokladu.
- (4)** Cestující s platným rezervačním dokladem na lůžko, který byl z důvodů na straně dopravce přepraven v lehátkovém vozu, má právo na vrácení rozdílu ceny mezi zaplaceným rezervačním dokladem na lůžko a rezervačním dokladem za použité lehátko.

§ 41

- (1)** Nenastoupí-li cestující s platným jízdním dokladem pro jednotlivou jízdu cestu z důvodů na své straně, má právo na vrácení zaplaceného jízdného, jestliže nepoužitý jízdní doklad dopravci vrátí
- a)** jde-li o veřejnou drážní osobní dopravu na dráze celostátní nebo na dráze regionální, nejpozději v den na ní uvedený jako den nástupu jízdy nebo potvrdil-li dopravce nejpozději v tento den nevyužití jízdního dokladu, a při částečném nevyužití jízdního dokladu pro jednotlivou jízdu má v takovémto případě právo na vrácení jízdného za neprojetý úsek cesty; při samoobslužném způsobu odbavení se jízdné nevrací,
 - b)** před odjezdem spoje, na který byl jízdní doklad vydán, ve lhůtě stanovené dopravcem ve smluvních přepravních podmínkách, jde-li o veřejnou silniční osobní dopravu kromě městské autobusové dopravy.
- (2)** Nevyužije-li cestující zaplacené místo v lůžkovém nebo lehátkovém voze z důvodů na své straně a rezervační doklad na lůžko nebo lehátko dopravci vrátí před odjezdem spoje, na který byl rezervační doklad zakoupen, ve lhůtě stanovené dopravcem ve smluvních přepravních podmínkách, má právo na vrácení ceny rezervačního dokladu na lůžko nebo lehátko.
- (3)** Ve smluvních přepravních podmínkách může dopravce stanovit výši srážky, kterou při vrácení jízdného, zaplacené ceny rezervačního dokladu na lůžko nebo lehátko odečte. Z vráceného jízdného je vyloučena cena za doklad.

§ 42

- (1)** Nestanoví-li smluvní přepravní podmínky jinak, v městské hromadné dopravě se jízdné za jednotlivou jízdu nevrací.
- (2)** Za nevyužitý nebo částečně nevyužitý jízdní doklad se jízdné nevrací, nestanoví-li dopravce ve smluvních přepravních podmínkách jinak.
- (3)** Za ztracený nebo poškozený jízdní doklad dopravce náhradní jízdenku bezplatně neposkytuje, pokud ztrátu nebo poškození nezpůsobil sám, nebo pokud smluvní přepravní podmínky nestanoví jinak.

(4) Jestliže ve veřejné drážní a silniční osobní dopravě nebyl cestující přepraven včas, nemá právo na náhradu škody.

(5) Cestující, který byl vyloučen z přepravy pověřenou osobou, nemá právo na vrácení zaplaceného jízdného ani na vrácení zaplacené ceny rezervačního dokladu, rezervačního dokladu na lůžko nebo lehátko nebo příplatku za vlak vyšší kvality.

HLAVA III zrušeno

§ 43 zrušeno

Náhrada škody zrušeno

§ 44, § 45 zrušeno

ČÁST PÁTÁ

PODMÍNKY PLNĚNÍ PŘEPRAVNÍ SMLOUVY VÍCE DOPRAVCI

§ 46

(1) V rámci integrovaných veřejných služeb¹⁸⁾ jsou vydávány jízdní doklady platné pro všechny zapojené dopravní služby.

(2) Jízdní doklad je platný pro skupinu dopravních služeb poskytovaných více dopravci v rámci jedné přepravní smlouvy, pokud tak stanoví smluvní přepravní podmínky.

(3) Uskutečňuje-li přepravu cestujících, která je předmětem jedné přepravní smlouvy, více dopravců, odpovídá každý dopravce zúčastněný na přepravě za přepravu po té části přepravní cesty, již zajišťuje, nebo odpovídá jiný zúčastněný dopravce určený smluvními přepravními podmínkami všech zapojených dopravců.

(4) Náhradu za úplnou nebo částečnou ztrátu nebo poškození cestovního zavazadla v rozsahu podle tohoto přepravního řádu uhradí oprávněnému dopravce, u kterého bylo právo z přepravní smlouvy uplatněno, i v případech, jestliže úplnou nebo částečnou ztrátu nebo poškození cestovního zavazadla nezpůsobil.

(5) Uzavřel-li dopravce přepravní smlouvu, na jejímž plnění se podílí více dopravců, přísluší každému zúčastněnému dopravci podíl z celkového jízdného nebo dovozného ve výši odpovídající délce přepravní vzdálenosti, kterou zajišťoval, nedohodnou-li se smluvně jinak.

§ 47

(1) Za škodu vzniklou na cestovním zavazadle, provádí-li přepravu více dopravců, odpovídá ten dopravce, u něhož při plnění přepravní smlouvy škoda na přepravovaném cestovním zavazadle vznikla. Je-li škoda způsobena několika dopravci, odpovídá každý z nich za škodu, kterou způsobil. Nelze-li zjistit, u kterého dopravce ke vzniku škody došlo, odpovídají za škodu všichni zúčastnění dopravci v poměru podle přepravní vzdálenosti.

(2) Bylo-li nedodržení dodací lhůty pro přepravu cestovního zavazadla zaviněno několika dopravci, rozdělí se náhrada mezi tyto dopravce v poměru zpoždění vzniklého v době jimi uskutečňované přepravy.

§ 48

Pro vzájemné předávání cestovních zavazadel mezi dopravci platí ustanovení o přebírání cestovních zavazadel dopravcem od cestujícího, o vydávání cestovních zavazadel dopravcem oprávněnému a ustanovení o zjišťování skutečností, které mohou zakládat uplatnění práva z přepravní smlouvy o přepravě cestovních zavazadel, není-li smlouvou o vzájemném vztahu mezi dopravci dohodnuto jinak.

ČÁST ŠESTÁ
SPOLEČNÁ A ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ
§ 49

Společná ustanovení

(1) Dopravce vyhlašuje smluvní přepravní podmínky uveřejněním jejich plného znění na místech určených pro styk s cestujícími a způsobem umožňujícím dálkový přístup, s přístupností i pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace, a v případě veřejné drážní osobní dopravy v Přepavním a tarifním věstníku. V případě integrovaných veřejných služeb v přepravě cestujících se za uveřejnění plného znění smluvních přepravních podmínek rovněž považuje uveřejnění odkazu na přepravní podmínky vyhlášené a zveřejněné příslušným objednatelem nebo organizátorem.

(2) Smluvní přepravní podmínky vyhlášené podle odstavce 1 nesmějí být v rozporu s ustanoveními tohoto přepravního řádu ani s ustanoveními jiných právních předpisů. Úroveň poskytovaných přepravních služeb nesmí být smluvními přepravními podmínkami zhoršena osobám, jejichž potřeby jsou uspokojovány, oproti úpravě dané tímto přepravním řádem.

(3) Uzavřením přepravní smlouvy přistupuje cestující na smluvní přepravní podmínky vyhlášené dopravcem.

(4) Přepravní doklady, zejména jízdní doklad a zavazadlový lístek, mohou mít také podobu elektronického záznamu, pokud postupy užitá při záznamu a zpracování údajů zaručují funkční rovnocennost jízdních a přepravních dokladů vydaných v písemné podobě.

(5) Pro provozování veřejné drážní osobní dopravy na dráze místní a na vlečce se použijí ustanovení o provozování veřejné drážní osobní dopravy na dráze regionální obdobně.

§ 50

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Vyhláška č. 127/1964 Sb., o městském přepravním řádu.
2. Vyhláška č. 132/1964 Sb., o železničním přepravním řádu.
3. Vyhláška č. 98/1966 Sb., kterou se mění některá ustanovení vyhlášky č. 132/1964 Sb., o železničním přepravním řádu.
4. Vyhláška č. 151/1971 Sb., kterou se mění vyhláška č. 127/1964 Sb., o městském přepravním řádu.
5. Vyhláška č. 118/1973 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 127/1964 Sb., o městském přepravním řádu, ve znění vyhlášky č. 151/1971 Sb.
6. Vyhláška č. 4/1976 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 132/1964 Sb., o železničním přepravním řádu, ve znění vyhlášky č. 98/1966 Sb.
7. Vyhláška č. 3/1977 Sb., o přepravním řádu lanových drah.
8. Vyhláška č. 152/1983 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 132/1964 Sb., o železničním přepravním řádu, ve znění pozdějších předpisů.
9. Vyhláška č. 35/1985 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 3/1977 Sb., o přepravním řádu lanových drah.
10. Vyhláška č. 44/1985 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 127/1964 Sb., o městském přepravním řádu, ve znění pozdějších předpisů.
11. Vyhláška č. 74/1985 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 132/1964 Sb., o železničním přepravním řádu, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 126/1964 Sb., o styku mezi dráhami celostátními a vlečkami a o vztazích mezi zúčastněnými organizacemi (vlečkové podmínky), ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 9/1984 Sb., o kontejnerovém přepravním řádu.
12. Vyhláška č. 357/1990 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 132/1964 Sb., o železničním přepravním řádu, ve znění vyhlášky č. 98/1966 Sb., vyhlášky č. 4/1976 Sb., vyhlášky č. 152/1983 Sb. a vyhlášky č. 74/1985 Sb.
13. Vyhláška č. 462/1992 Sb., kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 127/1964 Sb., o městském přepravním řádu, ve znění pozdějších předpisů.
14. Vyhláška č. 71/1999 Sb., o přepravním řádu pro silniční dopravu osob.

§ 51

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 2000.

Ministr:
Ing. Schling v. r.

Poznámky pod čarou

- 1) § 2 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách.
§ 2 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě.
- 2) § 34, 34a a § 36 odst. 2 a 3 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
§ 58 odst. 3 zákona o dráhách.
Vyhláška č. 9/2015 Sb., o stanovení náležitostí a vzorů pověření k výkonu státního dozoru, státního odborného dozoru, vrchního státního dozoru a vrchního státního odborného dozoru v dopravě ve formě průkazu a o změně souvisejících vyhlášek, ve znění pozdějších předpisů.
- 3) Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.
- 4) § 37 odst. 5 písm. c) zákona o dráhách.
§ 18a odst. 2 písm. c) zákona o silniční dopravě.
- 5) § 37 odst. 5 písm. b) zákona o dráhách.
§ 18a odst. 2 písm. c) zákona o silniční dopravě.
- 6) § 1 odst. 1 vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.
- 7) § 2 zákona o veřejných službách.
- 8) Bod 2.1 přílohy č. 2 k vyhlášce č. 341/2014 Sb., o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- 9) Například zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- 10) Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- 11) Zákon č. 125/1997 Sb., o odpadech, ve znění zákona č. 167/1998 Sb., zákona č. 352/1999 Sb. a zákona č. 37/2000 Sb.
Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- 12) Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění zákona č. 162/1993 Sb., zákona č. 193/1994 Sb., zákona č. 243/1997 Sb. a zákona č. 30/1998 Sb.
- 15) § 24 odst. 2 zákona o dráhách.
- 16) § 2 odst. 7 písm. a) zákona o silniční dopravě.
- 17) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 181/2011 ze dne 16. února 2011 o právech cestujících v autobusové a autokarové dopravě a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 ze dne 23. října 2007 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě.
Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/2009 ze dne 21. října 2009 o společných pravidlech pro přístup na mezinárodní trh autokarové a autobusové dopravy a o změně nařízení (ES) č. 561/2006, v platném znění.
- 18) § 6 zákona o veřejných službách.

